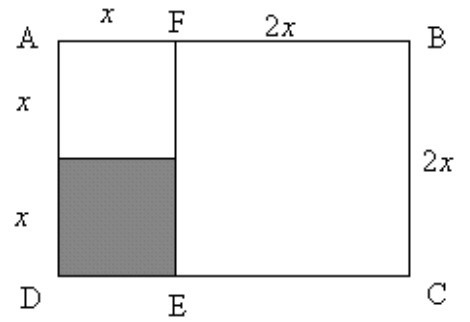

נעלה את הנתונים על הציור ונסביר:

נסמן את הצלע AF ב- x כמתואר בציור,

כלומר כ"א משטחי הריבועים הקטנים הוא x^2

אורך הצלע EF של הריבוע הגדול היא $2x$ ולכן שטחו $(2x)^2 = 4x^2$

תשובה: $4x^2$

ב. שטח הצורה שנשארת לאחר ההורדה של הריבוע האפור הוא 45 סמ"ר

שטח צורה זו הוא: $4x^2 + x^2 = 5x^2$

$$5x^2 = 45$$

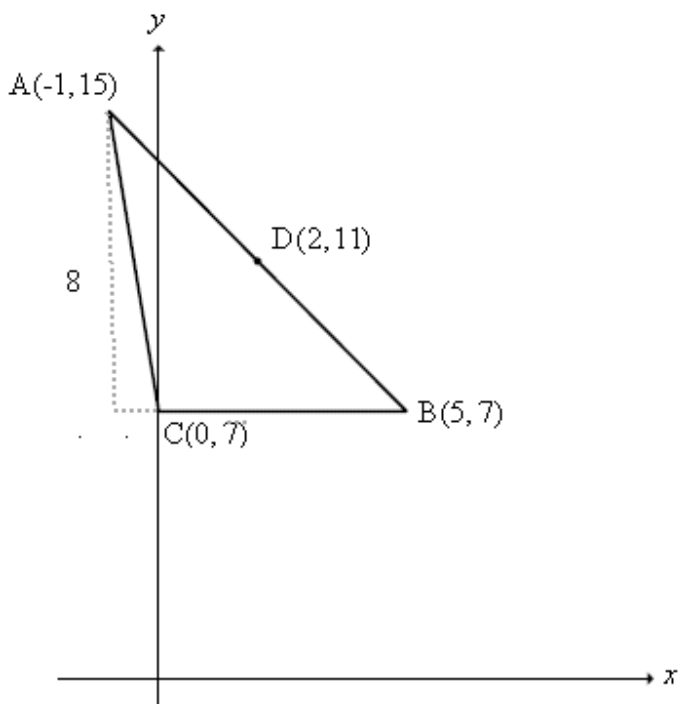
$$x^2 = 9$$

$$x = 3 \leftarrow x > 0$$

בהתאם, צלעות המלבן ABCD הן: 6 ס"מ $AD = BC$, 9 ס"מ $AB = CD$

ושטחו $6 \cdot 9 = 54$ סמ"ר

תשובה: 54 סמ"ר

א. (1) הישר $y=7$ חותך את ציר ה- y בנקודה C . הנקודה C על הישר ועל ציר ה- y ולכן שיעוריה $C(0, 7)$
 תשובה: $C(0, 7)$

(2) מרחק הנקודה B מהנקודה C שווה למרחק הנקודה B מהנקודה D

מרחק הנקודה $B(x, 7)$ מציר ה- y הוא x

מרחק הנקודה B מהנקודה C הוא: $\sqrt{(2-x)^2 + (11-7)^2}$
 נשווה את המרחקים:

$$\sqrt{(2-x)^2 + (11-7)^2} = x$$

$$(2-x)^2 + 16 = x^2$$

$$4 - 4x + x^2 + 16 = x^2$$

$$20 = 4x$$

$$\boxed{x=5}$$

תשובה: $B(5, 7)$

ב. D היא אמצע הקטע AB . נשתמש בנוסחה של אמצע קטע:

$$x_D = \frac{x_A + x_B}{2} \rightarrow 2 = \frac{5 + x_A}{2} \rightarrow x_A = -1$$

$$y_D = \frac{y_A + y_B}{2} \rightarrow 11 = \frac{7 + y_A}{2} \rightarrow y_A = 15$$

ובהתאם: $A(-1, 15)$

ג. אורכו של הגובה לצלע BC הוא כהפך שיעורי ה- y של קדקוד A וקדקוד C

מכיוון ו- BC מקביל לציר ה- x והגובה מקביל לציר ה- y - לכן: $15 - 7 = 8$

תשובה: 8

א. נתונה הפונקציה $f(x) = \sqrt{4x - x}$.

תחום ההגדרה: $4x \geq 0 \rightarrow x \geq 0$ (ביטוי בתוך השורש אי-שלילי)

ב. חיתוך ציר x , לכן $y = 0$ -

$$\begin{aligned} 0 &= \sqrt{4x} - x \\ \Leftrightarrow x &= \sqrt{4x} \quad /(\ )^2 \\ \Leftrightarrow x^2 &= 4x \\ \Leftrightarrow x^2 - 4x &= 0 \\ \Leftrightarrow x(x - 4) &= 0 \\ \Leftrightarrow x_1 = 0 \quad x_2 &= 4 \end{aligned}$$

ובהתאם: $(0,0)$, $(4,0)$

ג. נמצא את שיעורי הנקודה שבה נגזרת הפונקציה מתאפסת

$$f'(x) = \frac{2}{\sqrt{4x}} - 1$$

$$y' = \frac{2 - \sqrt{4x}}{\sqrt{4x}}$$

$$0 = \frac{2 - \sqrt{4x}}{\sqrt{4x}} \rightarrow 0 = 2 - \sqrt{4x} \rightarrow \sqrt{4x} = 2 \rightarrow 4x = 4 \rightarrow x = 1$$

$$y(1) = \sqrt{4 \cdot 1} - 1 = 1$$

נבנה טבלה לזיהוי סוג הקיצון (מכנה הנגזרת חיובי)

$$f'(0.5) = 2 - \sqrt{4 \cdot 0.5} > 0, \quad f'(4) = 2 - \sqrt{4 \cdot 1.5} < 0$$

0	0.5	1	4	x
	+	0	-	y'
	↗	Max	↘	מסקנה

בנקודה שבה $x = 1$ עוברים מעליה לירידה ולכן זו נקודת מקסימום.

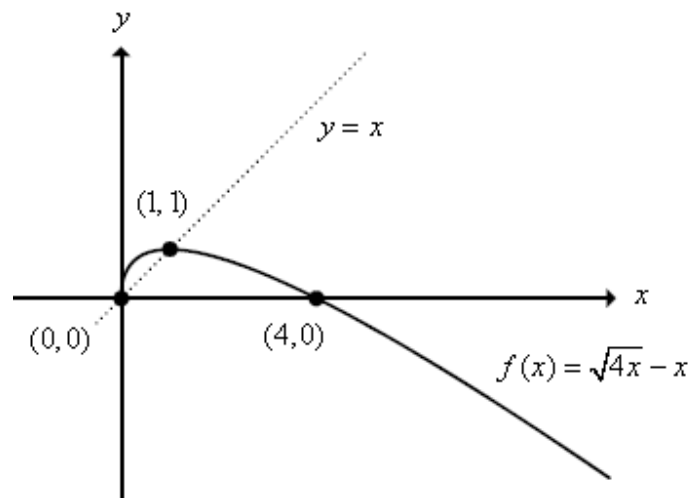
תשובה: $(1,1)$ מקסימום.

ד. הסקיצה המתאימה

נכין טבלת ערכים קטנה, שתעזור גם לציור הסקיצה (בסיוע מחשבון)

הטבלה גם מאששת את היות נקודת הקיצון מקסימום!

0	1	4	1000	x
0	1	0	-936	y

ה. הנקודות על שבהן שיעור ה- x שווה לשיעור ה- y נמצאות על הישר $y = x$. בתרגיל כבר זיהינו את שתי הנקודות שבהן ישר זה חותך את גרף הפונקציה,

והן: $(0,0), (1,1)$

ניתן גם על ידי פתרון מערכת המשוואות הבאה:

$$\begin{cases} y = \sqrt{4x} - x \\ y = x \end{cases}$$
$$x = \sqrt{4x} - x$$
$$2x = \sqrt{4x} \quad ()^2$$
$$4x^2 = 4x$$
$$4x^2 - 4x = 0$$
$$4x(x-1) = 0$$
$$x = 0, 1 \rightarrow \boxed{(0,0), (1,1)}$$

תשובה: $(0,0), (1,1)$

א. נתון $f(x) = x^2 - 6x + 10$

הגרף של $f(x) = x^2 - 5x + 6$ הוא פרבולה בעלת מינימום.

קדקוד הפרבולה נתון ע"י הנוסחה $x = -\frac{b}{2a}$

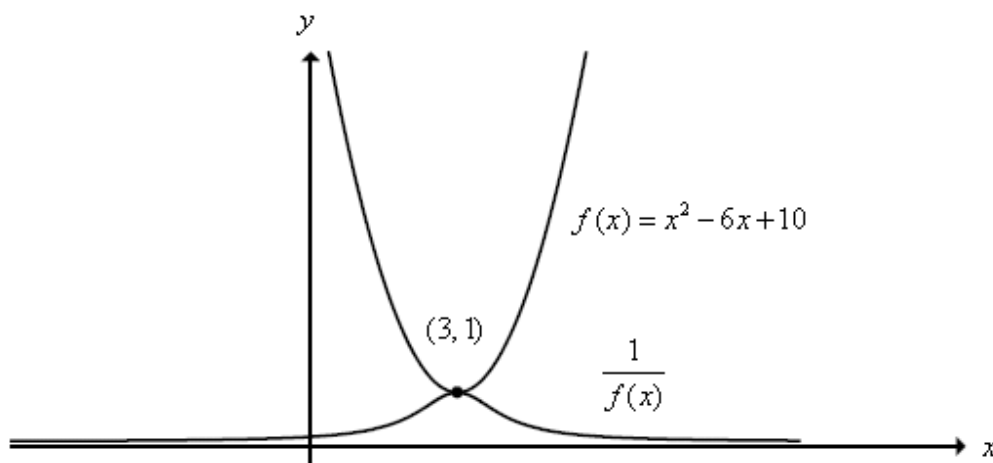
לכן, שיעור ה- x של הקדקוד: $x = -\frac{-6}{2} = 3$

נציב $x = 3$ בתבנית הפונקציה: $f(3) = 3^2 - 6 \cdot 3 + 10 = 1$

תשובה: $(3, 1)$ מינימום

ב. מכיוון והפרבולה בעלת מינימום, והקדקוד מעל ציר ה- x

אין נקודות חיתוך עם ציר ה- x

ג. $\frac{1}{f(x)} \neq 0$ לכל x כי המונה לא יכול להתאפס

מכור: כאשר $f(x)$ עולה אזי $\frac{1}{f(x)}$ יורדת כאשר $f(x)$ יורדת אזי $\frac{1}{f(x)}$ עולה

כאשר $f(x)$ חיובית אזי $\frac{1}{f(x)}$ חיובית

כאשר $f(x) = 1$ הפונקציות נחתכות, כי גם $\frac{1}{f(x)} = 1$ ולכן ל- $\frac{1}{f(x)}$ מקסימום ב- $(3, 1)$

בהתאם הציור של $\frac{1}{f(x)}$ בסעיף הקודם

ד. הגרף של הפונקציה $\frac{1}{f(x)}$ נמצא מתחת לגרף של $f(x)$, בהתאם לסרטוט.

לכל $x \neq 3$ (עבור $x = 3$ הגרפים נוגעים זה בזה)

תשובה: $x \neq 3$

א. נתונה הפונקציה $f(x) = x^2 - 10x + 21$

נמצא נקודות חיתוך עם ציר ה- x :

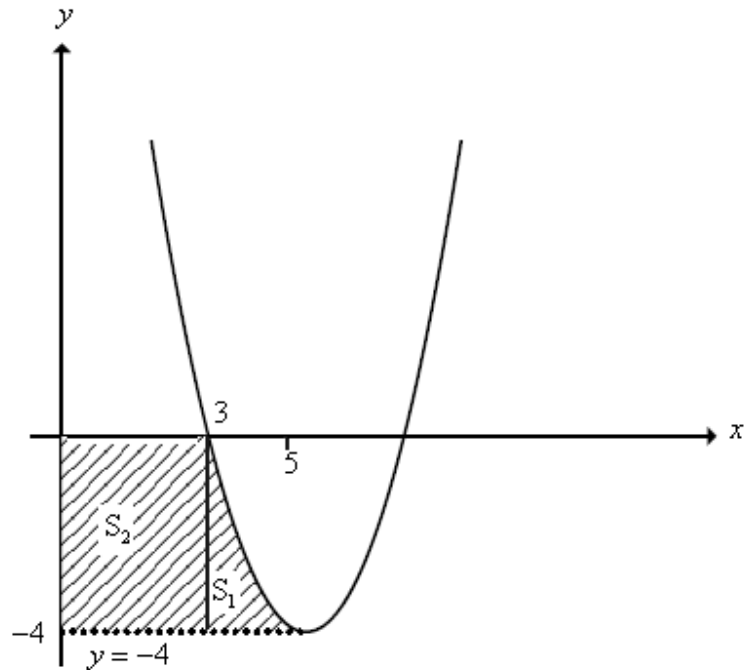
$$0 = x^2 - 10x + 21$$

$$x_{1,2} = \frac{10 \pm 4}{2}$$

$$\boxed{x_1 = 3} \quad \boxed{x_2 = 7}$$

תשובה: $(3, 0), (7, 0)$

ב. נציג את הציר המתאים והסברים בהמשך:

הנקודה שבה $x=5$ היא קדקוד הפרבולה,

כי היא האמצע של $x=3$ ו $x=7$ - כאשר $x=5$ הוא ציר הסימטריה של הפרבולה.

או בעזרת הנוסחה למציאת קדקוד של פרבולה: $x = -\frac{b}{2a} = -\frac{10}{2} = 5$

או בעזרת השוואת הנגזרת לאפס: $y' = 2x - 10 \rightarrow 2x - 10 = 0 \rightarrow x = 5$

נציב $x=5$ בתבנית הפונקציה: $y = 5^2 - 10 \cdot 5 + 21 = -4$

לכן משוואת המשיק בנקודת המינימום היא $y = -4$

נחלק את השטח לשני חלקים: S_1 ו- S_2

כאשר S_2 הוא מלבן ששטחו: $4 \cdot 3 = 12$

נכין טבלה לסייע בחישוב השטח S_1

S_1	
$f(x) = x^2 - 10x + 21$	פונקציה עליונה
$y = -4$	פונקציה תחתונה
$x = 5$	x גדול
$x = 3$	x קטן

נחשב את S_1

$$S_1 = \int_3^5 (x^2 - 10x + 21 - (-4)) dx$$

$$S_1 = \int_3^5 (x^2 - 10x + 25) dx$$

$$S_1 = \left[\frac{x^3}{3} - \frac{10x^2}{2} + 25x \right]_3^5 =$$

$$S_1 = \left(\frac{5^3}{3} - 5 \cdot 5^2 + 25 \cdot 5 \right) - \left(\frac{3^3}{3} - 5 \cdot 3^2 + 25 \cdot 3 \right)$$

$$S_1 = 41 \frac{2}{3} - 39$$

$$S_1 = 2 \frac{2}{3}$$

$$S = S_1 + S_2 = 12 + 2 \frac{2}{3} = 14 \frac{2}{3} \quad \text{ובהתאם:}$$

תשובה: גודל השטח המקוקו הוא $14 \frac{2}{3}$ יח"ר

א. הנגזרת של הפונקציה $f(x)$ היא $f'(x) = ax - 1$ שיפוע המשיק לפונקציה $f(x)$ בנקודה $(-1, 2)$, הוא -9

$$f'(-1) = -9 \quad \text{לכן}$$

$$a \cdot (-1) - 1 = -9$$

$$-a = -8$$

$$\boxed{a = 8}$$

תשובה: $a = 8$

$$\boxed{f'(x) = 8x - 1} \quad \text{בהתאם:}$$

ב. הפונקציה $f(x)$ עוברת בנקודת ההשקה $(-1, 2)$.

נמצא את הפונקציה הקדומה:

$$f(x) = \int f'(x) dx + c$$

$$f(x) = \int (8x - 1) dx$$

$$f(x) = \frac{8x^2}{2} - x + c$$

$$\boxed{f(x) = 4x^2 - x + c}$$

נציב את שיעורי נקודת ההשקה

$$2 = 4 \cdot (-1)^2 - (-1) + c$$

$$2 = 4 + 1 + c$$

$$-3 = c$$

$$\boxed{f(x) = 4x^2 - x - 3}$$

תשובה: $f(x) = 4x^2 - x - 3$

ג. בנקודות החיתוך עם ציר ה- x מתקיים $y = 0$

$$4x^2 - x - 3 = 0$$

$$x_{1,2} = \frac{1 \pm 7}{8}$$

$$\boxed{x_1 = 1} \quad \boxed{x_2 = -0.75}$$

תשובה: $(1, 0), (-0.75, 0)$